

Eksamensnerver

Utdanningsdirektoratet (Udir) skal snart opp til eksamen. I skrivende stund kan det se ut til at eksamenene våren 2022 blir avlyst, men året etter planlegger Udir eksamener med flere store endringer. Det vil vise seg om de har forstått læreplanen, og ikke minst kjerneelementene, godt nok.

Eksamen er viktig for den enkelte elev som får kompetansen sin vurdert, men den er også viktig fordi lærere og lærebokforfattere studerer eksamensoppgavene nøye. Der læreplanmålene er vide og kan være vanskelige å tolke, er eksamensoppgavene konkrete og håndfaste.

I høst kom Udir med signaler om at ungdomsskolens eksamen skulle avgrenses til å teste mål for 10. trinn. Dette ville være stikk i strid med hvordan læreplangruppa tenkte da den fordelte mål på årstrinn. En slik avgrensning av eksamen ville ha gjort det vanskelig å trekke inn viktige deler av faget som geometri og statistikk. Disse delene ville dermed trygt kunne nedprioriteres uten konsekvenser på eksamen.

Etter sterke reaksjoner har nå Udir heldigvis snudd. Ressurspersoner fra LAMIS, Matematikksenteret og læreplangruppa har hjulpet Udir med å finne en bedre løsning. Nå kan også mål fra 9. trinn trekkes inn på eksamen. Alle som reagerte skal ha honnør, og Udir skal ha takk for å ha tatt faglige argumenter på alvor.

Et annet kontroversielt spørsmål er om hele eksamen heretter skal være med hjelpemidler. Det virket lenge som at Udir hadde bestemt seg, men nå har de heldigvis nedsatt ei fagkompetent gruppe som skal vurdere om det likevel er nødvendig med en del uten hjelpemidler for at elevene skal få vise sin kompetanse. Dette er bra, men det gjenstår andre problemer. Det at eksamen skal leveres heldigitalt, begrenser elevenes muligheter til å bruke et mangfold av representasjonsformer. Det er mange elever som ikke får vist sitt beste på grunn av rot med filformater og svake digitale ferdigheter.

FAFOs evaluering av eksamensoppgavene på 10. trinn fra 2017 til 2019 pekte på utfordringer som ikke er løst: det er for mange eksamensoppgaver til at elevene får tid til å utforske og problemløse, og det er nesten ingen oppgaver hvor elever med svake språkkunnskaper kan vise sin matematikkompetanse uten språklige hindringer. Det er også slik at del 2 i liten grad har hatt oppgaver som fanger opp kompetansen som svaktpresterende elever har. Arbeidet med å få eksamen best mulig, er viktig! Vi oppfordrer til å skrive artikler til Tangenten som kaster lys over dette arbeidet.

